

Revurdering af miljøgodkendelse

Svineproduktion

Vejrupvej 14, 6690 Gørding

11. januar 2021

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon 7616 1616

E-mail miljo@esbjergkommune.dk

Web www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 18/20125

Sagsansvarlig: Cha8

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

INDLEDNING	4
REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE PÅ VEJRUPVEJ 14, 6690 GØRDING.....	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING	10
ØVRIGE FORHOLD	10
OFFENTLIGGØRELSE.....	11
KLAGEVEJLEDNING.....	11
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
INDLEDNING	12
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	13
Dyreholdets størrelse	13
Staldanlæg og opbevaring af gødning.....	14
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	15
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF BESKYTTET NATUR.....	22
Ammoniakpåvirkning af naturområder	22
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	23
GENERELLE FORHOLD.....	23
Råvarer og hjælpestoffer og affald	24
Fluer, skadedyr og lys	24
Landskab og kulturmiljø.....	24
OPHØR.....	25
BEMÆRKNINGER I FORBINDELSE MED INDLEDENDE ANNONCERING	26
HØRING	26
SAMLET VURDERING	27
BILAG 1	28
BILAG 2	33

Indledning

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. På baggrund af revurderingen træffer kommunen afgørelse om, enten at vilkårene i den oprindelige miljøgodkendelse skal skærpes eller at revurderingen ikke medfører ændringer i miljøgodkendelsen.

Revurderingen er foretaget ved at gennemgå husdyrbruget og de ændringer, der er sket siden godkendelsen blev meddelt. Der er foretaget en vurdering af, om udviklingen i teknologier giver mulighed for at nedbringe forureningen. Dette er beskrevet i den miljøteknisk beskrivelse og vurdering, som danner baggrund for afgørelsen om revision af vilkår for husdyrbrugets drift.

Esbjerg Kommune har i perioden fra den 1. september til den 15. september 2020 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelsen. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til revurderingen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen eller anmodninger om at få tilsendt udkast til afgørelse.

Forslaget til revurdering af miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 12. november 2020 til den 3. december 2020. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra naboerne på Bjerndrupvej 1, 6690 Gørding. De indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til disse, fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering side 26.

Revurdering af miljøgodkendelse på Vejrupvej 14, 6690 Gørding

Esbjerg Kommune har revurderet miljøgodkendelsen til produktion af slagtesvin på Vejrupvej 14.

Revurderingen omfatter produktion af slagtesvin herunder drift af stalde, gødningsopbevaringsanlæg m.v. Revurderingen omfatter ikke drift af udbringningsarealer.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og driftsoplysninger

Revurdering af miljøgodkendelse gælder for husdyrbruget beliggende Vejrupvej 14, 6690 Gørding, matrikel nr. 8a m.fl. Bjerndrup By, Gørding. Ejendomsnummeret er 5610306852. Bedriftens CVR nr. er 25625382 og CHR nr. er 44142. Husdyrbruget ejes og drives af Højvanggaard I/S v. Jesper Egegaard Nielsen og Jørgen Egegaard Nielsen, Gørklintvej 12, 6690 Gørding.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at ejendommen drives som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

I forbindelse med revurderingen fastsættes nye vilkår for husdyrbrugets drift. Desuden ophæves enkelte af de eksisterende vilkår i miljøgodkendelsen fra 2012. De vilkår, der ikke ophæves, er forsat gældende.

Med hjemmel i § 39, jf. § 41 og 43a i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹ (husdyrbrugloven) meddeler Esbjerg Kommune herved påbud om følgende vilkår for drift af husdyrbruget:

Vilkår, der er overført fra tidligere miljøgodkendelse, er angivet med følgende bogstav:

A. = vilkår fra miljøgodkendelsen fra juni 2012.

I bilag 1 er der samlet oversigt over vilkårene i miljøgodkendelsen fra juni 2012.

Ophævelse af vilkår

1. Vilkår nr. 8, 25, 28 og 30 i miljøgodkendelsen fra juni 2012 ophæves.

Husdyrproduktion

2. A. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Antal producerede dyr	DE
Slagtesvin (32 -107 kg), delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv.	7.854	218,17
Slagtesvin (32 -107 kg), delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv.	2.618	72,72

¹ Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

I alt	10.472	290,9
--------------	---------------	--------------

3. A. Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 290,9 dyreenheder.
4. A. Ind- og afgangsvægten må kun variere i et omfang der medfører, at vilkår 22 til enhver tid overholdes.

Indretning og drift

5. A. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
6. A. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

7. A. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lignende skal foregå under opsyn således, at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
8. A. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Energi og vandforbrug

9. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
10. A. Ventilationsanlægget skal kontrolleres 1 gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

11. A. Olietanke skal drives jf. Miljøministeriets gældende bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv. (På godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 1321 af 21.12.2011).
12. A. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
13. A. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

14. A. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

15. A. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.
16. A. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

17. A. Gyllebeholderne på hhv. 1.560 m³ og 3.250 m³ (bygning 6 og 7) skal fortsat have fast overdækning (efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes igen umiddelbart efter). Skader på den faste overdækning skal reparerer, således overdækningen er helt tæt.
18. A. Staldsystemet i den nye stald (jf. kort 2, bygning nr. 5) skal være delvist spaltegulv med 50-75 % fast gulv eller tilsvarende staldsystem, med en ammoniakfordampning på samme niveau eller lavere.

Spildevand

19. A. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
20. A. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Lugt

21. A. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

22. A. Der må maksimalt være op til 164,5 t dyr på stald ad gangen. Dette kan overholdes ved (som ansøgt) at producere 10.472 slagtesvin med en indgangsvægt på 32 kg og en afgangsvægt på 107 kg samt ved at udnytte 1.871 stipladser i stald 4 (eksisterende stald) og 623 stipladser i stald 5 (ny stald).

Ved variationer i ind- og/eller afgangsvægt skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens forelangende dokumentere, at der maksimalt er 164,5 t dyr på stald ad gangen.

Støj

23. A. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige følgende værdier:

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

24. A. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen."

Støv

25. A. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

26. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
27. A. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Lys

28. A. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Landskabelige værdier

29. Der skal etableres afskærmende beplantning som angivet på kort 2. Beplantningen skal ende som høje træer med en bund af buske. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske. Der kan med fordel benyttes træer og buske, der allerede forefindes i ejendommens øvrige bevoksninger. Mindst 50 % af planterne skal være træer der må forventes at kunne blive over 8 meter høje.

Beplantningen skal etableres førstkommande plantningssæson, og må etableres med en afstand op til maksimalt 7 m til Vejrupvej.

Egenkontrol

30. A. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagterafregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 1).

Opgørelse af dyreholdet på ejendommen skal ske ud fra antal producerede slagtesvin pr. år.

Ophør

31. A. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse

32. A. Driften af husdyrbruget skal være bragt i overensstemmelse med de i godkendelsens nævnte vilkår fra det tidspunkt, hvor udvidelse af dyreholdet påbegyndes.
33. A. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at der er iværksat bygge- og anlægsarbejde.
34. A. Bygge- og anlægsarbejdet skal være afsluttet indenfor et år efter udnyttelsesfristen.

35. A. Udvidelse til 290,9 dyreenheder skal være gennemført og i drift indenfor et år efter udnyttelsesfristen. Er der inden et år efter udnyttelsesfristen foretaget en mindre udvidelse end planlagt, jf. godkendelsens omfang, bortfalder den del af godkendelsen som ikke er blevet udnyttet.
36. A. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Retsbeskyttelse og revurdering

Det følger ingen særlig retsbeskyttelse på vilkår meddelt i forbindelse med revurdering af en miljøgodkendelse.

Vilkårene kan til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 40 stk. 2, hvis:

1. der er væsentlige ændringer i bedst tilgængelige teknik
2. der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning
3. forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse
4. forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved revurderingen
5. det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Miljøgodkendelser skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 39 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug² (husdyr-godkendelsesbekendtgørelsen). Det er derfor planlagt at foretage næste revurdering senest i 2030.

Tidspunktet for næste planlagte revurdering kan dog ændre sig. Ifølge § 39 stk. 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, skal en kommune tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug³ op til revision, når der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Denne revurdering skal tilrettelægges således, at husdyrbruget kan overholde vilkår, fastsat på baggrund af BAT-konklusionen, senest 4 år efter BAT konklusionen er offentliggjort.

Øvrige forhold

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Den der er ansvarlig for husdyrbruget, skal underrette kommunen ved manglende overholdelse af vilkår og bindende lovkrav, og skal straks træffe foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og de bindende lovkrav igen overholdes.

---

² Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. dec. 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Betegnelsen IE-husdyrbrug dækker over svine- og fjerkræbrug, som overstiger det antal stipladser, der fremgår af husdyrbruglovens §16a stk. 2.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 14. januar 2021 på Esbjerg Kommunes hjemmeside og Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 11. februar 2021 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet der behandler klagen og som kan oplyse, om, hvorvidt klagen har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for revurdering af miljøgodkendelsen på Vejrupvej 14, 6690 Gørding.

Hovedformålet med en revurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse er at vurdere, om beskyttelsen af miljøet gennem de stillede vilkår i miljøgodkendelsen fortsat er tilstrækkeligt, eller om det er nødvendigt at ajourføre vilkårene i lyset af den teknologiske udvikling.

Lovgrundlag

Revurdering af miljøgodkendelser på husdyrbrug behandles efter reglerne i §§ 39-41 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁴ samt efter §§ 39-43a i husdyrbrugsloven⁵.

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering. Den første revurdering sker 8 år efter godkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal ske mindst hvert 10. år. Dog skal kommunen tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revision, hvis EU-kommissionen offentliggør en BAT konklusion.

Den 21. februar 2017 blev der offentliggjort nye BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ og svin. Husdyrbruget skal overholde de regler, der er udarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen på baggrund af BAT-konklusionen senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelseshandling, men kan i stedet betragtes som et supplement til den eksisterende miljøgodkendelse. En revurdering kan derfor ikke indeholde udvidelse eller ændring af den oprindelige miljøgodkendelse, der kan medføre forøget forurening.

Kommunens afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene.

Kommunen kan meddele påbud hvis:

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

---

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020)

⁵ Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

Beskrivelse af husdyrbruget

Baggrund for afgørelsen

Esbjerg Kommune har i juni 2012 meddelt miljøgodkendelse til en slagtesvineproduktion på Vejrupvej 14. Miljøgodkendelsen er meddelt efter § 12 i husdyrbrugloven.

Miljøgodkendelsen fra 2012 omfatter godkendelse til udvidelse af dyreholdet herunder godkendelse til udvidelse af stald. Derudover rummer miljøgodkendelsen godkendelse til etablering af befæstet areal med plansilo på en del af arealet.

De godkendte bygningsudvidelser og udvidelsen af dyreholdet er konstateret gennemført.

Til brug for revurdering af miljøgodkendelsen er der foretaget beregninger i det it-baserede ansøgningssystem (skema nr. 221360). Beregningerne er foretaget på baggrund af bruttoareal i stalde og lagre med husdyrgødning.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været afholdt møde med samt foretaget henvendelser til Jørgen E. Nielsen.

Dyreholdets størrelse

Det nuværende dyrehold fremgår af tabel 1. Beregning af antal dyreenheder (DE) er siden ophørt. Derfor angives antal DE ud fra de normer, der var gældende på godkendelsestidspunktet i juni 2012.

Dyreart/staldsystem	Godkendt 2012	
	Antal	DE
Slagtesvin (32 – 107 kg) Delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv	7.854	218,17
Slagtesvin (32 – 107 kg) Delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv	2.618	72,72
I alt	10.472	290,89

Tabel 1: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold m.v. (BEK. nr. 949 af 29.07.2010).

Ifølge Esbjerg Kommunes miljøgodkendelse, er der givet godkendelsen til en produktion på 10.472 slagtesvin (32–107 kg), svarende til i alt 290,9 DE efter daværende dyreenhedsberegning.

Esbjerg Kommune har foretaget en nærmere vurdering af, om der har været kontinuitetsbrud i husdyrproduktionen, og om der hermed er sket delvis bortfald af produktionsretten. Hvis en godkendelse ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år⁶.

Med udnyttet menes at der produceres mindst 25 % af det mulige antal dyr.

Den registrerede produktion er ved seneste miljøtilsyn i 2018 konstateret til 9.422 producerede slagtesvin. Der vurderes således ikke, at der er sket bortfald af produktionsretten.

⁶ §55 stk. 3 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019).

I miljøgodkendelsen fra 2012 er der stillet vilkår (nr. 29) vedrørende dokumentation for dyreholdets størrelse. Dette vilkår gælder fortsat.

Staldanlæg og opbevaring af gødning

Der er i 2020 opført to nye udendørs fodersiloer til opbevaring af korn til slagtesvinene. Disse to siloer er behandlet i særskilt sag jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens anmeldeordninger. Der er meddelt accept til fodersiloerne den 22. oktober 2020.

På husdyrbruget er der følgende stalde og gødningsopbevaringsanlæg som vist på kort 1.

Kort 1: Situationsplan.

Fordelingen af dyretyper og staldsystemer i de enkelte stalde fremgår af tabel 2.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Slagtesvinestald	1585	Mekanisk ventilation	6 m	(#330497) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1585
Ny til bygning	828	Mekanisk ventilation	6 m	(#330296) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	828

Tabel 2: Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

Som det fremgår af tabellen bygger ansøgningen ikke på antal dyr eller dyreenheder men på produktionsarealet⁷. I den konkrete sag er der regnet med bruttoarealet, dvs. produktionsarealet i begge stalde er fastsat som hele staldens areal.

Der er ikke ændret i staldindretningen siden miljøgodkendelsen i 2012 er meddelt. I miljøgodkendelsen fra 2012 er der stillet vilkår til de godkendte staldsystemer.

Der ændres ikke på husdyrbrugets praksis med opbevaring og håndtering af husdyrgødning. I den oprindelige miljøgodkendelse er der stillet vilkår til teltoverdækning af gyllebeholdere. Dette vilkår gælder fortsat.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Den "bedste tilgængelige teknik" for IE-husdyrbrug er beskrevet i EU kommissionens BAT konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ og svin" offentliggjort d. 21. februar 2017⁸.

BAT konklusionen skal anvendes ved vurderingen af, om husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af "bedst tilgængelig teknik (BAT)". I afsnittene herunder er der en gennemgang af de emner, som indgår i BAT konklusionen.

For en lang række parametre, er teknikkerne fra BAT konklusionen implementeret via regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Miljøledelsessystem

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem. Den ansvarlige på husdyrbruget skal formulere en miljøpolitik og der skal fastsættes konkrete miljømål. Den ansvarlige kan selv bestemme, hvilket miljøledelsessystem der anvendes, men skal sørge for at kunne dokumentere, at kravene overholdes.

⁷ Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

⁸ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik) -konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin.

Kravene kan overholdes ved brug af et certificeret miljøledelsessystem (EMAS eller ISO 14.001), eller husdyrbruget kan vælge et mindre omfattende system.

Miljøstyrelsen har udviklet to systemer, der frit kan anvendes. Miljøstyrelsens nye mini-miljøledelsessystem sikrer, at husdyrbruget nemt kan overholde kravene og fremlægges dokumentation herfor. Det andet er et mere omfattende miljøledelsessystem med en række bilag, som kan bruges efter behov. Begge miljøledelsessystemer er frit tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Der er ved mødet med Jørgen E. Nielsen talt om, at der anvendes et af de miljøledelsessystemer Miljøstyrelsen stiller til rådighed. Det er formodentlig mini-miljøledelsessystemet, der foretrækkes, og emnerne affaldshåndtering og udnyttelse af husdyrgødning kan være nogle af punkterne, der fokuseres på.

Kravet om miljøledelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som generelle regler. IE-husdyrbrug skal have miljøledelse fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget bliver revurderet. Der følges op på brug af miljøledelsessystem i forbindelse med de årlige indberetninger og de lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget.

Godt landmandskab

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at sikre en korrekt og hensigtsmæssig placering af husdyrbruget, at ansatte har den nødvendige oplæring og uddannelse, at udarbejde beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikre regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af udstyr m.v. samt opbevare døde dyr på en måde, der forhindrer eller reducerer emissioner.

Placering af husdyrbruget

Hensigtsmæssig placering af husdyrbruget er vurderet i forbindelse med meddelelse af godkendelsen og er bl.a. reguleret via gældende afstandskrav og de beskyttelsesniveauer, der gælder i medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Uddannelse og oplæring af personale

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter krav om, at personalet oplæres i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og -styring og reparation og vedligehold af udstyr. Oplæringsmateriale skal være tilgængelig for personalet og skal kunne fremvises ved miljøtilsyn.

Ansøger oplyser følgende:

- Husdyrbrugets medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at husdyrbruget har en godkendelse og de vilkår der heri er stillet til husdyrbruget.
- Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på personalemøder.
- Medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer, og de har kendskab til beredskabsplanen.
- Medarbejdere oplæres i relevant lovgivning og udførsel af deres arbejdsopgaver.
- Der er udarbejdet oplæringsmateriale, som er tilgængelig for personalet.
- Nye medarbejdere samarbejder med erfarne kollegaer de første måneder af ansættelsen.

Kontrol, vedligehold, reparation og beredskab

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget

og materiel. Formålet er at forebygge uheld, og der er ligeledes krav om, at husdyrbruget skal have en beredskabsplan.

Ansøger oplyser følgende:

- Der er iværksat et kontrol-, reparations- og vedligeholdelsesprogram med henblik på at forebygge uheld.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, der har til formål at forhindre/minimere miljøskade i tilfælde af uventede hændelser.
- Gyllebeholdere kontrolleres visuelt mindst én gang årligt, og de lovpligtige kontroller af gyllebeholdere overholdes.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- Forbruget af energi, vand og foder registreres i driftsregnskabet og kontrolleres for uregelmæssigheder.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således tilpasses den udfodrede mængde løbende til dyrets vækst og behov.

I miljøgodkendelsen fra 2012 er der stillet vilkår (nr. 30) om udarbejdelse af beredskabsplan. Da beredskabsplaner nu er et generelt krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, så ophæves vilkår nr. 30 i miljøgodkendelsen fra 2012.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret via bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Kommunens vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Der følges op på, om de generelle regler efterleves i forbindelse med de årlige indberetninger og de lovpligtige miljøtilsyn på ejendommen.

Fodring

For at reducere den samlede mængde kvælstof der udskilles med husdyrgødningen, er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav om, at der skal anvendes enten fasefodring, reduceret indhold af råprotein eller et eller flere fodertilsætningsstoffer.

For at reducere den samlede mængde fosfor der udskilles, skal husdyrbruget som minimum anvende fasefodring, fytase eller letfordøjeligt uorganisk fosfat.

Ansøger oplyser følgende:

- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for dyregruppen og vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring. Herved optimeres fodringen, så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der anvendes fasefodring, dvs. foderet er tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, så udskillelsen af næringsstoffer reduceres.
- Der tilsættes fytase til foderet med henblik på at reducere dyrenes udskillelse af fosfor.

- Dyrene tildeles foder, der vha. en god aminosyrebalance opnår et reduceret indhold af råprotein, så den samlede udskillelse af kvælstof reduceres.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Effektiv vand- og energiudnyttelse

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at registrere vandforbruget, at opspore og udbedre lækager og herunder at kontrollere drikkevandsudstyr, anvende højtryksrensere til rengøring og genbruge uforurenset regnvand som rens vand.

Krav til effektiv vandudnyttelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via regler om plan for kontrol og vedligehold, som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal sikres i planen.

Ansøger oplyser følgende:

- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at nedbringe vaskevandsforbruget.
- Der vaskes med højtryksrensere og koldt vand.
- Drikkevandssystemerne er forsynet med ventiler hen over foderkrybberne samt drikkekopper for at undgå spild.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.

Det er desuden BAT at anvende højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer, at anvende naturlig ventilation eller have grundig isolering af stalde, hvis naturlig ventilation ikke er muligt at anvende energieffektiv belysning og at anvende varmeindvindning.

Krav om energieffektiv belysning er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Her fremgår det, at husdyrbruget er forpligtiget til at anvende energieffektiv belysning, og at denne pligt indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem. Samtidig skal planen for kontrol og vedligehold også omfatte varme, køle- og ventilationssystemer og luftrensningssystemer.

Ansøger oplyser følgende:

- Ventilationsanlægget justeres min. 4 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.
- Ventilationsanlægget justeres i forhold til grisenes alder/vægt, og i forhold til ude/inde temperatur.
- Ved udskiftning af lyskilder i stalde m.v. indsættes der energieffektiv belysning f.eks. i form af LED.
- Staldene oplyses af dagslys gennem vinduer, så elforbruget til belysning er lavt.
- Der er timer/sensorstyring af belysning, så der kun forbruges el, når der er behov.
- Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde, der sammenlignet med traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger mindre energi.
- Ventilationsanlægget er automatisk styret og op- eller nedjusteres automatisk efter behov.

I miljøgodkendelsen fra 2012 er der stillet vilkår om kvartalsvis registrering af vand- og energiforbrug. Esbjerg Kommune vurderer, at en årlig registrering er tilstrækkelig til at følge udviklingen i forbruget. Der stilles derfor et nyt vilkår om årlig registrering af vand- og energiforbrug.

Der er desuden i miljøgodkendelsen fra 2012 stillet vilkår om årlig kontrol af ventilationsanlægget. Kontrollen skal udføres af autoriseret firma. Dette vilkår gælder fortsat.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til effektiv vand- og energidnyttelse har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Spildevand

Teknikker fra BAT konklusionen er indarbejdet i dansk lovgivning, hvor der generelt er krav om, at regnvand og øvrigt spildevand skal holdes adskilt. I medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen er der bl.a. krav om, at afløb fra mødding- og ensilagepladser skal ledes til opsamlingsanlæg. Samtidig skal mødding- og ensilagepladser indrettes således, at overfladevand ikke kan løbe ind på pladsen. Desuden er der krav til, hvornår og hvordan spildevand må udbringes.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der kan sættes vilkår til indretning af husdyrbruget, så de forurenende områder uden om staldanlæg samt husdyrgødnings- og ensilageopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktionen af spildevand. Samtidig kan der fastsættes vilkår der sikrer minimering af vandforbrug, så mængden af spildevand reduceres.

Ansøger oplyser følgende:

- Stalde sættes i blød før rengøring.
- Stalde vaskes med højtryksrensere.
- Der er regelmæssig kontrol af drikkevandsventiler.
- Spildevand fra plansiloer ledes i gyllebeholder.
- Gyllebeholderne er overdækkede så gyllen ikke opblandes med regnvand.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT for spildevand.

Støj

Husdyrproduktions påvirkning af omgivelser med støj er vurderet i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige støjgener for omboende. Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer i støjkluder og deres placering, ligesom antallet af transportere og til- og frakørselsforhold er uændret.

De to nye fodersiloer fyldes med korn i høsten. De fyldes kun en gang årligt.

I miljøgodkendelsen fra 2012 er der stillet vilkår om maksimal støjbelastning. De to nye kornsiloer er også omfattet af dette vilkår om maksimal støjbelastning.

Esbjerg Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke siden godkendelsen er meddelt er fremkommet nye oplysninger om støjforureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og at forureningen i øvrigt ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Med

hensyn til støj, er der ligeledes ikke sket væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, som giver mulighed for at nedbringe støjen betydeligt.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget med hensyn til støj fortsat forebygges og begrænses forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Støv

IE-husdyrbrug skal sikre, at støvforurening fra staldanlægget reduceres. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der derfor indarbejdet krav om, at husdyrbruget som minimum skal enten reducere støv ved kilden, anvende en metode til at binde støv i staldanlægget eller behandle afgangsluften ved hjælp af et luftrensningssystem.

Ansøger oplyser følgende:

- Husdyrbruget anvender overbrusning, der reducerer mængden af støv fra produktionen.
- Foderet tippes af i korngrav og blandes indendørs i lukkede systemer, hvilket betyder, at der ikke for de omkringboende vil forekomme støvgener fra blanding af foder.
- Al foderhåndtering foregår i lukkede systemer (siloe, rør og vogne), så støvfrigivelsen fra husdyrbruget er minimeret.
- Dyrene fodres med vådfoder, som reducerer støvudviklingen sammenlignet med tørfoder.
- Halm udstrøs med greb, der reducerer støvudviklingen i stalden. Der strøs manuelt ved de små grise. Der strøs ikke ved de store grise.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2012 stillet vilkår om, at driften af husdyrbrugets anlæg ikke må medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.

Med ovennævnte drift, og ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Lugt

Husdyrproduktions påvirkning af omgivelser med lugt er vurderet i forbindelse med miljøgodkendelsen. Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige lugtgener for omboende.

Der er siden godkendelsen er meddelt ikke ændret på husdyrbrugets ventilationssystem og håndtering, opbevaring eller udbringning af husdyrgødning.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2012 stillet vilkår om at driften ikke må medføre væsentlige lugtgener for området, og der er stillet vilkår om maksimalt antal ton dyr på stald. Disse vilkår gælder fortsat.

Beskyttelsesniveauet for lugt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gælder ikke for revurderinger. Stalde og anlæg, som er lovlig placeret, bliver ikke ulovlige som følge af nye regler og beregningsgrundlag.

Generelt så tilstræbes rene og ryddelige forhold omkring ejendommen. Der sker hyppig rengøring i staldene, og gyllebeholderne er overdækkede med teltdug. Ensilagen i plansiloerne er naturligvis også overdækket.

Der er desuden i miljøgodkendelsen fra 2012 stillet vilkår om, at husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt. Dette vilkår vil fortsat være gældende.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til lugt forebygger og begrænser forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Opbevaring af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. krav om overdækning af opbevaringslagre med fast og flydende husdyrgødning. I praksis omrøres gyllebeholdere derfor kun forud for udbringning. Desuden er der krav til kapacitet af opbevaringslagre, særlige krav til styrke og tæthed af opbevaringsanlæg for husdyrgødning, ligesom der også er krav om, at gyllebeholdere skal kontrolleres hvert 10 år af en autoriseret kontrollant.

Der er desuden krav om, at gyllebeholdere der er placeret således, at der er risiko for afstrømning til vandløb og søer i forbindelse med uheld skal kontrolleres hvert 5 år, have monteret alarmsystem og i nogle tilfælde også beholderbarrierer.

BAT konklusionen angiver også, at der årligt bør foretages et eftersyn af beholderen. Dette er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via reglerne om plan for kontrol og vedligehold.

Ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Udbringning af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. harmonikrav, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er også krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Ammoniakemission fra ejendommen

Den maksimale tilladte ammoniakemission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Husdyrbrugets årlig ammoniakemission beregnes til 4.405 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end det beregnede BAT-krav på 4.405 kg NH₃-N vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har reduceret ammoniakemissionen svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv
- Delvist spaltegulv, 50-75% fast gulv
- Overdækning af begge gyllebeholdere

Der er i miljøgodkendelsen fra 2012 stillet vilkår til staldsystemer og overdækning af gyllebeholdere. Disse vilkår fastholdes.

Husdyrbrugets påvirkning af naturområder er beskrevet og vurderet i afsnittet "husdyrbrugets påvirkning af beskyttet natur"

Overvågning af emissioner

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der stillet vilkår om, at IE-husdyrbrug årligt skal indsende følgende til kommunen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi
- 2) Dokumentation for miljøledelse
- 3) Logbøger over gennemførte kontroller (jf. plan for kontrol, reparation og vedligehold)
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav.

Ved at leve op til disse regler og i øvrigt følge landsdækkende regler om indberetning til gødningsregnskab og lignende, vurderes husdyrbruget at leve op til reglerne for overvågning af emissioner.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

I forbindelse med næste revurdering af miljøgodkendelsen vil der ske en vurdering af hvorvidt husdyrbruget fortsat opfylder kravene til anvendelse af "bedste tilgængelige teknik".

Husdyrbrugets påvirkninger af beskyttet natur

De beskyttelsesniveauer der er fastlagt i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug gælder ikke for revurderinger. Dog med den undtagelse at hvis der er kategori 1 og kategori 2 natur, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak ikke er overholdt, skal der i revurderingen fastsættes en frist for hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Habitatdirektivet er i dansk lovgivning implementeret gennem bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁹ (Habitatbekendtgørelsen). Af habitatbekendtgørelsen fremgår hvilke sager, jf. husdyrloven, der direkte er omfattet af krav om habitatvurdering. Revurderingen af miljøgodkendelser er ikke omfattet af kravet, og der skal derfor som udgangspunkt ikke foretages en habitatvurdering.

Det følger dog af habitatdirektivets artikel 6 stk. 2, at en bestående aktivitet ikke må føre til betydelige konsekvenser for direktivets målsætninger. Dette hensyn er løftet i Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a og skal således heller ikke reguleres i en sag om revurdering.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

På husdyrbruget sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra stalde og anlæg til opbevaring af husdyrgødning.

⁹ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ved revurdering skal det sikres at husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt mht. kategori 1 og 2 natur. Nedenstående tabel viser, at dette er tilfældet.

I den konkrete sag er de nærmeste lokaliteter valgt.

Naturpunkt		Afstand	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Overdrev mod sydvest ved Holsted Å	Ca. 1,8 km	0,0	1	-	Formentlig 0,2 kg N/ha/år
2	Overdrev mod syd ved Holsted Å	Ca. 1,6 km	0,0	1	-	Formentlig 0,2 kg N/ha/år
3	Elle og Askeskov mod sydøst ved Holsted Å	Ca. 1,9 km	0,1	1	-	Formentlig 0,2 kg N/ha/år
4	Overdrev ved Bramming	Ca. 5,4 km	0,0	2		1,0 kg N/ha/år

Tabel 3. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Som det ses i tabel 3, så er den beregnede totalbelastning 0,1 kg N/ha/år til punkt 3, der er kategori 1 natur. Til de øvrige punkter er totalbelastningen 0,0 kg N/ha/år.

Der er større totalbelastning ved punkt 3 i forhold til punkterne 1 og 2, selvom de punkter ligger nærmere husdyrbruget. Dette skyldes, at der i beregningen tages hensyn til vindretningen således, at totalbelastningen er mindre ved punkter, der i forhold til husdyrbruget ligger i mindre fremherskende vindretninger.

Der er ikke lavet en yderligere undersøgelse af kumulation fra øvrige husdyrbrug til kategori 1 naturen, da den beregnede belastning opfylder kravet til det strengeste afskæringskriterie, som er 0,2 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1 og 2 natur er således opfyldt.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Pligten til vurdering af skadesvirkninger på bilag IV arterne, herunder deres yngle- og rastesteder, er med hensyn til husdyrloven fastsat i habitatbekendtgørelsens § 11 stk. 1, jf. § 8 stk. 6. Denne pligt omfatter flere typer afgørelser i husdyrloven, men ikke afgørelser om revurderinger.

Der skal således ikke foretages, en nærmere vurdering med hensyn til påvirkning af bilag IV arter i nærværende sag.

Generelle forhold

I miljøgodkendelsen er der en række beskrivelser af bl.a. råvarer, hjælpestoffer, affald fluer, skadedyr og lys. I afsnittet nedenfor foretages en gennemgang af forskellige emner for at vurdere, om der er behov for nye vilkår eller der er vilkår, der ikke længere er nødvendige.

Råvarer og hjælpestoffer og affald

Forholdene omkring råvarer, hjælpestoffer og affald er stort set uændret siden den eksisterende miljøgodkendelse blev meddelt.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2012 stillet vilkår om, at olietanke skal drives i overensstemmelse med miljøministeriets gældende bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke. Desuden er der stillet vilkår vedrørende håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier; tankning af diesel samt opbevaring af olier og kemikalier. Disse vilkår fastholdes.

Der er derudover stillet vilkår til opbevaring og bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald.

Fluer, skadedyr og lys

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige gener for omboende i form af støv, fluer, skadedyr og lys.

Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer i driften som har betydning for genepåvirkningen. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at generne ikke går ud over det der blev lagt til grund ved meddelelse af godkendelsen.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2012 stillet vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet. På grund af nye retningslinjer fra Aarhus Universitet for bekæmpelse af fluer og skadedyr ophæves det oprindelige vilkår (nr. 25) og i stedet stilles et nyt vilkår.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2012 stillet vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager. Dette vilkår fastholdes.

Landskab og kulturmiljø

I miljøgodkendelsen fra 2012 er der stillet vilkår om afskærmende beplantning på et areal mellem tilbygningen til stalden og helt ud til Vejrupvej. Denne beplantning er ikke etableret i overensstemmelse med vilkåret. Der er kun etableret et stakit og en enkel række med buske. Den øvrige beplantning er ikke etableret pga. ansøger vurderer, at det forringer udsigtsforholdene ved udkørsel på Vejrupvej, da der er en kurve på Vejrupvej relativt tæt på udkørslen.

Esbjerg Kommune har genvurderet den landskabelige påvirkning af tilbygningen til stalden, som blev godkendt i 2012. Det vurderes at den i 2012 vilkårsfastsatte beplantning skal etableres dog med en mindre korrektion, som går ud på, at beplantning fra Vejrupvej og de følgende 7 meter kan undlades af hensyn til oversigtsforholdene.

Beplantningen skal etableres som vist på kort 2.

Kort 2: Oversigt over placering af beplantning (grøn farve).

Vilkåret (nr. 28) i miljøgodkendelsen ophæves derfor, og det stilles igen i nærværende miljøgodkendelse med tilføjelse af, at beplantning af de 7 meter nærmest Vejrupvej kan undlades, og at beplantningen skal foretages førstkommande plantningssæson.

Med det korrigerede vilkår vurderes den landskabelige påvirkning af tilbygningen til stalden, som er godkendt i 2012, at være uændret. Landskabsanalysen herunder konklusionen i miljøgodkendelsen fra 2012 vurderes fortsat at være dækkende og retvisende for den landskabelige påvirkning.

Husdyrproduktionen sker i eksisterende staldanlæg på ejendommen, og der etableres ikke nye bygninger i forbindelse med revurderingen.

Da der ikke sker nybyggeri, vil der således ikke ske en påvirkning af det omkringliggende landskab og kulturmiljø, som går ud over det, der blev lagt til grund ved meddelelse af miljøgodkendelsen.

Ophør

Der er i miljøgodkendelsen fra 2012 stillet vilkår som beskriver, hvordan husdyrbruget skal forholde sig ved ophør.

Endvidere gælder det i medfør af § 51 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen,

og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse som både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven eller § 12, stk. 1 nr. 1-3 i lovbek. om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Bemærkninger i forbindelse med indledende annoncering

Esbjerg Kommune har i perioden den 1. – 15. september 2020 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelsen på Vejrupvej 14, 6690 Gørding. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen.

Høring

I forbindelse med den 3 ugers offentlige høring er der kommet bemærkninger fra en nabo på Bjerndrupvej 1, 6690 Gørding.

Naboen gør bl.a. opmærksom på, at de i de seneste år oftere end tidligere har været plaget af lugtgener fra svineproduktionen på Vejrupvej 14, og de mener, at der bør gøres noget for at reducere lugten fra husdyrbruget. Generne oplever de er mest markante i sommerhalvåret, hvor de også gerne vil opholde sig i haven. De oplever dog også gener i vinterhalvåret. Både i november og december 2020 har der været dage med lugtgener, som har betydet, at de ikke har kunnet opholde sig ude uden lugtgener.

Udover at lugtgenerne er forstyrrende ved udendørs ophold, så føler naboerne også, at lugten skaber ubehag i husstanden. De ser sig i perioder nødsaget til at undlade at lufte ud, for at undgå at få mere lugt end højst nødvendigt med indenfor. Til tider medfører lugten også, at de får hovedpine. Naboerne ønsker, at lugtgenerne kunne reduceres til det niveau, der var, da de flyttede ind 1. juli 2012.

Esbjerg Kommune bemærker, at svinebruget på Vejrupvej 14 i juni 2012 fik miljøgodkendelse til at etablere en ny stald og en udvidelse af produktionen af slagtesvin fra 8.999 slagtesvin (30-100 kg) til 10.472 slagtesvin (32-107 kg). Ifølge miljøgodkendelsen var husdyrbruglovens beskyttelsesniveauet for lugt overholdt til nærmeste nabobeboelse på Bjerndrupvej 1 dog med lille margin. Af denne årsag blev der i miljøgodkendelsen bl.a. stillet et skærpet vilkår til mængden af svin på stald ad gangen med det formål at sikre, at forudsætningerne for lugtberegningerne til enhver tid overholdes.

Stalden blev opført i 2013 og udvidelsen blev først gennemført efter staldens opførelse. Esbjerg Kommune vurderer, at tidspunktet for udvidelsen kan forklare, at naboerne på Bjerndrupvej 1 har oplevet forøget lugt fra husdyrbruget i forhold til det tidspunkt, hvor de flyttede ind i juli 2012.

I forbindelse med nærværende revurdering af miljøgodkendelsen skal der ikke foretages en ny vurdering af, hvorvidt beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt. Det er alene ved miljøgodkendelse af husdyrbrug, at husdyrbruglovens lugtkrav skal overholdes.

Ved en revurdering skal alle vilkår gennemgås heriblandt lugtvilkårene, og de skal ajourføres af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik.

Kommunen skal således overveje, om udviklingen i bedste tilgængelige teknik indebærer, at vilkårene skal skærpes. I begrebet ligger der også en økonomi-betragtning, idet omkostningerne ved at implementere teknikken skal stå mål med den effekt teknikken har.

Esbjerg Kommune har set nærmere på, hvorvidt der siden godkendelsen blev meddelt, er udviklet og optaget nye teknikker på teknologilisten til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

På teknologilisten findes en række teknologier til at reducere lugt fra svinestalde heriblandt gyllekøling, forsuring af gylle, hyppig udslusning af gylle, kemisk luftrensning og biologisk luftrensning. Fælles for disse teknologier undtagen hyppig udslusning er, at de vurderes ikke at være økonomisk proportionale at etablere i eksisterende staldbygninger.

Hyppig udslusning kan implementeres uden store omkostninger, og reducerer lugtmissionen med 20 %, men kun i svinestalde med fulddrænede gulve. Dermed har implementering af denne teknologi ikke nogen dokumenteret lugtreduktion på Vejrupvej 14.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at der med hensyn til lugt ikke findes nye teknikker, der kan være med til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Esbjerg Kommune gør opmærksom på, at de indsendte bemærkninger behandles i en verserende tilsynssag med henblik på at afklare om de stillede lugtvilkår, der videreføres i nærværende revurdering, overholdes.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt fortsat kan drives på stedet med de ændringer i vilkår som fastsættes i forbindelse med revurderingen.

Bilag 1

Vilkår fra miljøgodkendelsen juni 2012. Overstregede vilkår er ophævet.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Antal producerede dyr	DE
Slagtesvin (32 -107 kg), delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv.	7.854	218,17
Slagtesvin (32 -107 kg), delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv.	2.618	72,72
I alt	10.472	290,9

2. Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 290,9 dyreenheder.
3. Ind- og afgangsvægten må kun variere i et omfang der medfører, at vilkår 21 til enhver tid overholdes.

Indretning og drift

4. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
5. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

6. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lignende skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
7. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Energi- og vandforbrug

- ~~8. Der skal foretages en kvartalvis registrering af vand- og energiforbrug for at holde fokus på forbruget og muligheden for at reducere dette. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forelangende.~~

9. Ventilationsanlægget skal kontrolleres 1 gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

10. Olietanke skal drives jf. Miljøministeriets gældende bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv. (På godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 1321 af 21.12.2011).
11. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
12. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
13. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

14. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.
15. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

16. Gyllebeholderne på hhv. 1.560 m³ og 3.250 m³ (bygning 6 og 7) skal fortsat have fast overdækning (efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes igen umiddelbart efter). Skader på den faste overdækning skal repareres, således overdækningen er helt tæt.
17. Staldsystemet i den nye stald (jf. kort 2, bygning nr. 5) skal være delvist spaltegulv med 50-75 % fast gulv eller tilsvarende staldsystem, med en ammoniakfordampning på samme niveau eller lavere.

Spildevand

18. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
19. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Lugt

20. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

21. Der må maksimalt være op til 164,5 t dyr på stald ad gangen. Dette kan overholdes ved (som ansøgt) at producere 10.472 slagtesvin med en indgangsvægt på 32 kg og en afgangsvægt på 107 kg samt ved at udnytte 1.871 stipladser i stald 4 (eksisterende stald) og 623 stipladser i stald 5 (ny stald).

Ved variationer i ind- og/eller afgangsvægt skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at der maksimalt er 164,5 t dyr på stald ad gangen.

Støj

22. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige følgende værdier:

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

23. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen."

Støv

24. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

25. Der skal overalt på ejendommen udføres og dokumenteres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet.

26. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Lys

27. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Landskabelige værdier

~~28. Der skal etableres afskærmende beplantning som angivet på kort 4. Beplantningen skal ende som høje træer med en bund af buske. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske. Der kan med fordel benyttes træer og buske der allerede forefindes i ejendommens øvrige bevoksninger. Mindst 50 % af planterne skal være træer der må forventes at kunne blive over 8 meter høje.~~

Generelle vilkår

Egenkontrol

29. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagterifregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 1).

Opgørelse af dyreholdet på ejendommen skal ske ud fra antal producerede slagtesvin pr. år.

Uheld

~~30. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.~~

~~Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:~~

- ~~• Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.~~
- ~~• Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.~~
- ~~• Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.~~
- ~~• En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.~~

Ophør

31. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse

32. Driften af husdyrbruget skal være bragt i overensstemmelse med de i godkendelsens nævnte vilkår fra det tidspunkt, hvor udvidelse af dyreholdet påbegyndes.
33. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at der er iværksat bygge- og anlægsarbejde.
34. Bygge- og anlægsarbejdet skal være afsluttet indenfor et år efter udnyttelsesfristen.
35. Udvidelse til 290,9 dyreenheder skal være gennemført og i drift indenfor et år efter udnyttelsesfristen. Er der inden et år efter udnyttelsesfristen foretaget en mindre udvidelse end planlagt, jf. godkendelsens omfang, bortfalder den del af godkendelsen som ikke er blevet udnyttet.
36. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Bilag 2

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelser

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tør

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Habitatområde 79 Sneum Å og Holsted Å 1096 Bæklampret (Lampetra planeri)

Arter:

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper:

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3260 Vandløb med vandplanter

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn

7140 Hængesæk og andre kærsmfund dannet flydende i vand
 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
 7230 Riggær
 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database
 T=Trækkende i.h.t. DMU's database
 Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 57 Vadehavet

Bramgås		T	F2, F4
Klyde	Y	T	F1,F2, F4
Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1,F2
Hjejle		T	F2, F4
Almindelig ryle	Y	T	F1,F2, F4
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4
Krikand		T	F4
Spidsand		T	F4
Skeand		T	F4
Ederfugl		T	F4
Sortand		T	F4,F7
Strandhjejle		T	F4
Strandskade		T	F4
Stor regnspeve		T	F4
Rødben		T	F4
Hvidklire		T	F4
Islandsk ryle		T	F4
Sandløber		T	F4

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (Microchiroptera spp.)
 Hasselmus (Muscardinus avellanarius)
 Birkemus (betulina)
 Odder (Lutra lutra)
 Marsvin (Phocoena phocoena)
 Alle andre arter af hvaler (Cetacea spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (Dermochelys coriacea)
 Uægte karett ("Caretta caretta")
 Bastardskildpadde (Lepidochelys kempii)"
 Europæisk sumpskildpadde (Emys orbicularis)
 Markfirben (Lacerta agilis)

Padder

Stor vandsalamander (Triturus cristatus)
 Klokkefrø (Bombina bombina)
 Løgfør (Pelobates fuscus)
 Løvfør (Hyla arborea)

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)
Springfrø (*Rana dalmatina*)
Strandtudse (*Bufo calamita*)
Grønbroget tudse (*Bufo viridis*)

Fisk
Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Insekter
Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*)
Eremit (*Osmoderma eremit*)
Sortpletet blåfugl (*Maculinea arion*)
Grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*)
Stor kærguldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*)
Grøn køleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)

Bløddyr
Tykskallet Malermusling (*Unio crassus*)

Planter

Enkelt månerude (*Botrychium simplex*)
Vandranke (*Luronium natans*)
Liden Najade (*Najas flexilis*)
Fruesko (*Cypripedium calceolus*)
Mygblomst (*Liparis loeselii*)
Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
Krybende sumpskærm (*Helosciadium repens* (= *Apium repens*))

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer